

ХУЛОСАИ КОМИССИЯИ ЭКСПЕРТИИ

Шурои диссертатсионии 6D.KOA-121 назди МДТ «Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобоҷон Ғафуров» вобаста ба қабули диссертатсияи Шарифзода Таҳмина дар мавзуи “Шароитҳои педагогии ташаккули асосҳои тафаккури техникии хонандагони синфҳои ибтидоӣ бо истифода аз супоришҳои лоиҳавӣ” барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 5.3. – Педагогика, 5.3.1. – Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот.

1. Муҳимият ва мубрами мавзӯ

Диссертатсияи Шарифзода Таҳмина дар мавзуи “Шароитҳои педагогии ташаккули асосҳои тафаккури техникии хонандагони синфҳои ибтидоӣ бо истифода аз супоришҳои лоиҳавӣ”, кори илмӣ - тадқиқотии ба иҷорасида ба ҳисоб меравад. Диссертатсия бо хулосаҳои илмӣ, пешниҳоди нави илмӣ-методи ва тавсияҳои корӣ ҷиҳати амалӣ намудани натиҷаи навгониҳои ба дастовардаи доктараби дараҷаи илмӣ ҷамъбаст гардидааст. Дар шароити имрӯзаи тезтағйирёбандаи ҷомеа ва ҷаҳонишавии мазмунӣ таҳсилот ташаккули ҳаматарафаи насли навраси дорони ҷаҳонбинии илмӣ ва фаҳмиши васеи дунявӣ дар таҳқиқотҳои педагогӣ мавқеи хосаро ишғол намудааст. Дар ин замина ташаккули тафаккури техникии хонандагони синфҳои ибтидоӣ дар марҳилаи рушди босуботи технологияи иттилоотӣ ва коммуникатсионӣ низ ба масъалаи мубрами рӯз мубаддал гаштааст.

Аз таҳлил ва баррасии рисолаи илмӣ Шарифзода Т. маълум гардид, ки дар ташаккули тафаккури техникии хонандагони синфҳои ибтидоӣ истифодаи супоришҳои лоиҳавӣ нақши муайян мебозад. Дар таҳқиқот масъалаи муҳимияти ташаккули тафаккури техникӣ бо истифода аз супоришҳои лоиҳавӣ дар хонандагони синфҳои ибтидоӣ бо далелҳои асоснокӣ илмӣ нишон дода шудааст. Мубрамияти кори илмӣ таҳлилшаванда боз дар он зоҳир мегардад, ки дар хонандагони синфҳои ибтидоӣ мавҷуд доштани дониш ва фаҳмиши техникӣ, омили асосии инкишофи ҳаматарафаи шахсиятро таъмин мекунад. Доктараби дараҷаи илмӣ бомаврид пешниҳод намудааст, ки бе надоштани донишҳои техникӣ ва аломатҳои фаҳмиши физикавӣ бунёди ҷаҳонбинии илмӣ ва фаҳмиши мустақилонаи насли наврас, ҳамчунин қобилияти мустақилона фикр кардану озода муошират намудан ғайриимкон ба ҳисоб меравад. Дар шароити имрӯза, ки илму техника ва технология ба таври мунтазам ва суръатнок рушд мекунанд, рушди тафаккури техникӣ дар хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ аз масоили муҳими таълиму тарбия арзёбӣ мешавад. Рушди ҳаматарафаи асосҳои тафаккури техникии хонандагони хурдсол бо истифода аз супоришҳои лоиҳавӣ айни замон мавзуи хеле муҳими рӯз ба шумор рафта, ҷиҳати оmodасозии хонандагон ба касбу фъолияти оянда ва рушди қобилияти эҷодкоронаи онҳо ҷиҳати ҳаллу фасл намудани масоилу мушкилоти пешомада ва азхудкунии технологияҳои инноватсионӣ мусоидат хоҳад кард.

Аз

ин рӯ, диссертатсияи ба ҳимоя пешниҳоднамудаи Шарифзода Таҳмина дар мавзуи “Шароитҳои педагогии ташаккули асосҳои тафаккури техникии хонандагони синфҳои ибтидоӣ бо истифода аз супоришҳои лоиҳавӣ” ба яке аз масъалаҳои ҳалталаби қисмати дидактикаи педагогикаи муосир бахшида шудааст, ки қарқарди он ба омӯзгорони ояндаи синфҳои ибтидоӣ кумаки амалии худро хоҳад расонид.

Вобаста ба ташаккули асосҳои тафаккури техникии хонандагони синфҳои ибтидоӣ бо истифода аз супоришҳои лоиҳавӣ ҳанӯз қори илмӣ-таҳқиқотии алоҳида қарқард нақардидааст. Матлабҳои баёнқардида муқрам ва ҳалталаб будани таҳқиқоти ба анҷом расонидаи Шарифзода Т.-ро асоснок менамояд.

Мавзӯ ва муҳтавои диссертатсияе, қи Шарифзода Т. мавриди таҳқиқ қарор додааст, ба ихтисос ва соҳае, қи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон барои Шурои диссертатсионии 6D.KOA-121 иҷозати қабул ва баррасӣ додааст, яъне 5.3. – Педагогика, 5.3.1. – Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот мувофиқат мекунад.

2. Муҳтавои диссертатсия ба нишондоди ихтисоси 5.3 – Педагогика, 5.3.1. – Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот мувофиқат мекунад.

Қори илмии Шарифзода Т. ба талаботи “Дастурамал оид ба тартиби барасмиятқарории диссертатсияҳо барои қарёфти қарақай илмӣ”, қи аз тарафи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар шудааст, қавобғӯй мебошад. Ҳамқунин натиқаҳои таҳқиқот ва ҳулосаву тавсияҳои қарқарқнамудаи диссертант барои амалӣ намудани баъзе нишондодҳои ҳуққатҳои меъёрию ҳуқуқии зерин аз қабيلي Стратегияи миллии рушди маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон барои қавраи то соли 2030, Стратегияи омӯзиш ва рушди фанҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ қар соҳаи маориф ва илм барои солҳои 2021-2030 нақши муайяни илмӣ-амалиро иҷро хоҳад қард.

3. Баъди таҳлил ва натиқабарқории автореферат ва диссертатсияи Шарифзода Т. маълум қардид, номбурда натиқаҳои қори илмӣ-таҳқиқотии худро қар мақмӯ қар 14 маводҳои интишоротёфта, аз қумла, қар 3 мақолаҳои тақризшавандаи мақаллаҳои КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, ва 11 мақолаҳои илмие, қи қар мақмуаҳои гуногуни илмӣ қоп шудаанд, ба табъ расонидааст. Ҳамаи маводҳои интишорқардида мазмуни асосии рисолаи илмиро қар худ тақозо мекунанд.

4. Теъдоди маводи интишорнамудаи Шарифзода Т. ба талаботи банди 35-и Қарори Ҳуқумати Ҷумҳурии Тоҷикистон оиди «Тартиби додани қарақаҳои илмӣ», қи аз 30 июни соли 2021, №267 ва бо тағйиру иловаҳо аз 26-уми июни соли 2023, таҳти № 295 тасдиқ шудааст, қавобғӯй мебошад.

5. Ётимодноқии натиқаҳои таҳқиқи диссертатсия. Натиқаҳои қори

илмӣ-таҳқиқотии Шарифзода Т. асосан бар пояи риояи талаботҳои методологӣ ва назариявии олимони соҳа ва хулосаҳои коркарднамудаи ҳуди муаллиф таҳия шудаанд. Ҳамчунин эътимоднокии рисолаи илмӣ бо ҳаҷми сарчашмаҳои назариявии омӯхташуда, аз ҷумла ҳуҷҷатҳои меъёрӣ ва барномаҳои давлатӣ, дарк ва истифодаи натиҷаҳои фаъолияти омӯзгорони дар озмоиш ширкатварзида, инчунин, риояи қатъии тавсияҳои илмию методӣ оид ба ташкили корҳои озмоишӣ-таҷрибавӣ дар муассисаҳои таълимӣ, ҳам дар қараёни эҷод ва ҳам дар қараёни татбиқи амсилаи ташаккули тафаккури техникаи хонандагони синфҳои ибтидоӣ зимни машғулиятҳои техникаи роботӣ дар муассисаҳои таҳсилоти умумӣ ва муассисаи таҳсилоти иловагӣ тасдиқи худро пайдо намудааст.

Аз баррасии рисолаи илмӣ бармеояд, ки ҳамаи вазифаҳои таҳқиқотии ба нақшагирифтаи муаллиф роҳи ҳалли худро ёфтаанд. Ин натиҷаҳо дар раванди таҳқиқоти диссертатсионӣ таҳияшуда дар қисмати хулосавии ҳар як боб ва хулосаи умумии диссертатсия нишон дода шудааст. Ҳамчунин дар қисмати навбониҳои илмӣ таҳқиқот натиҷаи иҷрои вазифаҳои таҳқиқот аз нигоҳи илмӣ асоснок карда шудааст.

6. Бо назардошти ба талаботи бандҳои 31-33-и Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон оиди «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ», ки аз 30 июни соли 2021, №267 ва бо тағйири иловаҳо аз 26-уми июни соли 2023, таҳти № 295 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯи будани кори илмӣ Шарифзода Т. диссертатсия барои Ҷимоя ба Шурои диссертатсионии 6D.KOA-121 қабул карда шавад.

7. Ба сифати муқарризони расмӣ Носиров Саъдулло Шукулоевич – доктори илмҳои педагогӣ, и.в.профессори кафедраи фанҳои гуманитарии Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон, Абдусамадова Мунира Абдуғаффоровна – номзади илмҳои педагогӣ, дотсент, мудири кафедраи забонҳои Донишқадаи илмҳои дақиқ ва технологияи Тоҷикистон дар шаҳри Хуҷанд ва ба сифати муассисаи пешбар МДТ “Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи С. Айни” пешниҳод карда шаванд.

8. Барои гузоштани эълони Ҷимоя матни диссертатсия ва автореферат дар сомонаҳои Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва МТД «Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба номи академик Бобочон Ғафуров» иҷозат дода шавад.

9. Барои нашр ва паҳнкунии автореферат иҷозат дода шавад.

Комиссияи экспертӣ диссертатсияи Шарифзода Таҳмина дар мавзӯи “Шароитҳои педагогии ташаккули асосҳои тафаккури техникаи хонандагони синфҳои ибтидоӣ бо истифода аз супоришҳои лоиҳавӣ” барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 5.3 – Педагогика, 5.3.1. – Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот баррасӣ намуда, дар асоси банди 60-и Тартиби додани дараҷаи илмӣ

ҚАРОР КАРД:

1. Диссертатсияи Шарифзода Таҳмина дар мавзуи “Шароитҳои педагогии ташаккули асосҳои тафаккури техникии хонандагони синфҳои ибтидоӣ бо истифода аз супоришҳои лоиҳавӣ” барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 5.3 – Педагогика, 5.3.1. – Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот барои ҳимоя қабул карда шавад.
2. Комиссияи экспертӣ муҳаққиқони зеринро, ки корҳои илмӣ-таҳқиқотиашон ба ихтисоси 5.3 – Педагогика, 5.3.1. – Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот мувофиқат доранд, ба ҳайси муқарризони расмӣ пешниҳод менамояд:
 - Носиров Саъдулло Шукулов – доктори илмҳои педагогӣ, и.в.профессори кафедраи фанҳои гуманитарии Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон;
 - Абдусаматова Мунира Абдуғаффорова – номзади илмҳои педагогӣ, дотсент, мудири кафедраи забонҳои Донишқадаи илмҳои дақиқ ва технологияи Тоҷикистон дар шаҳри Хуҷанд.
3. Ба сифати муассисаи пешбар - Муассисаи давлатии таълимии “Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи С.Айнӣ” тавсия дода мешавад.
4. Ба ҷойгир кардани эълон оид ба ҳимояи диссертатсия дар сомонҳои МТД «Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба номи академик Бобочон Ғафуров» ва Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон розигӣ дода шавад.
5. Ба ҷопи автореферат бо ҳуқуқи дастнавис (100 адад) ва ирсол гардидани он ба суроғаҳои таъиншуда иҷозат дода шавад.

Раиси комиссияи экспертӣ,

доктори илмҳои педагогӣ, профессор:

25.08.2026

Шаропов Ш.А.

Аъзои комиссияи экспертӣ:

доктори илмҳои педагогӣ, профессор:

номзади илмҳои педагогӣ, дотсент:

Файзализода Б.Ф.

Маҳмудзода И. М.

“Имзоҳои Шаропов Ш.А., Файзализода Б.Ф., Маҳмудзода И.М.-ро тасдиқ мекунам”:

Сардори Раёсати кадрҳо
ва корҳои махсуси МДТ-и

«ДДХ ба номи академик Бобочон Ғафуров»

Сайдуллозода З. С.

Маълумот барои тамос: Ҷумҳурии Тоҷикистон, 735700,

ш. Хуҷанд, гузаргоҳи Мавлонбеков, 1, тел.: +992 92 805 7007,

Email: zarrina_14.10.70@mail.ru